

על אין בדיקנא דלהון לחתא באָרְעָא (נ"א בדיקנא דלהון
לחתא מנהון בדיקנא דלהון לחתא באָרְעָא) **וּבְלַהּוּ תְּלִין בָּרְקִיעַ**
הַשְׁמִים. **הֲבָא רֹא דְתִירֵין שְׁמַהּן כְּלִילָן בְּחֶדָא**
וּשְׁבָלוּלָא דְלַהּוּן תְּלַתָּא וְאַתְּהָדָרוּ לְחֶדֶדָא לְקַבֵּלָדָא.
וְאֵיהּוּ שְׁמָא גְּלִיפָא מְחַקְקָא כְּלִילָן בְּהָאי בְּרֹזָא
דְמַהִימָנוֹתָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נָעֲשָׂה אָדָם (תְּהִלִּים כה) סֹד יְיָ לִירְאֵיו
וְגוּ' פָתָח הַהוּא סָבָא דְסִבִּין וַיֹּאמֶר שְׁמַעַן
שְׁמַעַן מַאן הוּא דָאָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נָעֲשָׂה אָדָם.
(וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים) מַאי נִיהוּ הַכָּא הָאֵי אֱלֹהִים. אָדָהָכִי פְרָח
הַהוּא סָבָא דְסִבִּין וְלֹא חִמָּא לֵיה. וּבָמָה דְשִׁמְעַ רַבִּי
שְׁמַעַן דְהֹוה קָרֵי לֵיה שְׁמַעַן וְלֹא רַבִּי שְׁמַעַן, אָמַר
לְחֶבְרוֹן וְדֹאי הָאֵי הַזָּא קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא דְאַתָּמֶר
בְּיֵה (רְנִיאָל ז) וַעֲתִיק יוֹמִין יְתִיב. הָא כְּעַן אִיהוּ שְׁעַתָּא

לשון הקודש

הַזָּקְנִים וְאָמָר: שְׁמֻעוֹן שְׁמֻעוֹן, מֵי הָוֶה
 שָׁאַמֵּר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נְעַשֶּׂה אָדָם? מִיהוּ
 בָּאָן אֱלֹהִים זוּ? בֵּין כֵּךְ פֶּרֶח אָתוֹ זָכוּ
 הַזָּקְנִים וְלֹא רָאָה אָתוֹ. וּכְמוֹ שְׁשָׁמֶן רַבִּי
 שְׁמֻעוֹן, שְׁהִיא קֹרְאָ לֹו שְׁמֻעוֹן וְלֹא רַבִּי
 שְׁמֻעוֹן, אָמַר לְחַבְּרִיוֹν וְדָאֵי זֶה הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא שְׁנָאָמֵר בּוֹ (הנִּיאָל ^ט) וְעַתִּיק
 הַיּוֹם יַוְשֵׁב. הַרְיָה בְּעֵת זֶה שְׁעָה לְפָתָח
 לִירָאֵי וְנוּ' (תְּהִלָּם כה). פָּתָח אָתוֹ זָכוּ
 שַׁלְּהָם לְמַפְתָּח בָּאָרֶץ וּנְאָ בְּדִימָתָם לְמַפְתָּח מִתְּהָ
 בְּדִימָתָם לְמַפְתָּח בָּאָרֶץ, וּבְכָלְם תְּלִוּיִים בְּרַקְעִי
 הַשְּׁמִים. בָּאָן סּוֹד שֶׁל שְׁנִי שְׁמוֹת בְּלִולִים
 כְּאֶחָד וְתַקְנוּס שְׁלָשָׁה, וְחוֹזְרִים לְאֶחָד וְהָ
 בְּגַנְגָּד וְהָוָא שֵׁם גָּלוּפָה חֲקוּק בְּלִולִים
 בְּסּוֹד וְהָ שֶׁל הַאֲמֹנוֹנָה.
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נְعַשֶּׂה אָדָם. סּוֹד ה'
 לִירָאֵי וְנוּ' (תְּהִלָּם כה). פָּתָח אָתוֹ זָכוּ

למפתח בהאי רוזא. דודאי הבא אית רוזא דלא את היב רשו לאתגליה. וכען משמע דרישותא את היב לאתגליה.

פרתח ואמר למלכָא דהוה ליה בפה בניינין למבני. והוה ליה אומנא. זה הוא אומר לא הוה עבד מדים אלא מירשו דמלכָא בפה דעת אמר, (משל ח) זאהיה אצלו אמון. מלכָא ודי איה חכמה עללה לעילא. ועמדו דאמצעיתא (אייה) מלכָא לחתא. אלhim אומנא לעילא ודי אימא עללה. אלhim אומנא לחתא ודי שביבנתא דליתא.

ואתתא לית לה רשו לمعد מדים بلا רשות בעלה. וכל בניינין דהוו באלה אצילוותא הוה אמר אב"א באMRIה לנובי אמ"א יהא בדין ובדין, ומיד הוה. בפה דעת אמר ויאמר אלhim יהי אור

לשון הקודש

בסוד הוה, שונאי יש בגין סוד שלא נתן עלונה למעלה, ועמוד האמצעי והווע רשות להתגלוות, ובעה משמע שנותנה אם העליונה. אלhim אמן למטה, וו שביבנה שלמטה.

פתח ואמר, (משל ט) למלך שהיה לו בפה בניינים לבנות וזהה לו אמן, והואתו אמן רשות בעלה, וכל הבנים שחי בקדח אצילות, היה אומר אב"א באMRIה לאט"א, יהי בפה ובוה, ומיד נהיה, במו אצלו אמון. המלך הוא ודי חכמה

וַיְהִי אֹור. וַיֹּאמֶר הָוה אָמֶר לְאֱלֹהִים, יְהִי אֹור. מֵאֲרִי
דְּבָנֵינוּ אֲיַהוּ אָמֶר וְאוֹמֵנָא עֲבֵיד מִיד. וְהַכִּי כָּל
בְּנֵינוּין בְּאֶרֶח אֲצִילוֹתָא הָוה אָמֶר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי
מַארְתָּ, וְכָלָא אֲתַעֲבֵיד מִיד. כֵּד מִטָּא לְעַלְמָא
דְּפָרוֹדָא דְּאַיְהוּ עֹזֶם הַגְּבָדָלִים, אָמֶר אוֹמֵנָא לְמֵאֲרִי
בְּנֵינוּן נָעָשָׂה אָדָם בְּצִלְמָנוּ בְּדָמוֹתֵנוּ. אָמֶר מֵאֲרִי
בְּנֵינוּן וְכָאִי טָב הוּא לְמַעֲבֵד לִיה. אֲבָל עַתִּיד הוּא
לְמַחְטֵי קְפָד בְּגִזְעַן דְּאַיְהוּ בְּסִיל הַדָּא הַזָּא דְּכַתִּיב, (משלי
ו) בֶּן חָכְם יִשְׁמַח אָב וּבֶן בְּסִיל תּוֹנַת אָמו.

אַיְהוּ אָמֶרֶת בְּתֵר דְּחֹבֵיה תְּלִיא בְּאַמְ"א וְלֹא
בְּאַבְ"א אֲנָא בְּעִינָא לְמַבְּרִי לִיה בְּדִיזְקָנָא
דִּילִי. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וַיַּבְּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצִלְמָוּ וְלֹא בְּעָא לְאַשְׁתַּתְפָּא בֵּיה אַבְ"א. בְּזַמָּנָא דְּחַבְּ
מָה כְּתִיב (דף כב ע"ב) (ישעה ו) וּבְפִשְׁעָכֶם שְׁלָחָה אַמְּכָם.

לשון הקודש

עַתִּיד הוּא לְחַטָּא לְפִנֵּיךְ בְּגַלְל שְׁחוֹא
בְּסִיל. וְהוּ שְׁבַתּוֹב (שם ו) בֶּן חָכְם יִשְׁמַח
אָב וּבֶן בְּסִיל תּוֹנַת אָמו. שָׁנָאָמֶר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור וַיְהִי אֹור.
וַיֹּאמֶר, הִיה אָמֶר לְאֱלֹהִים יְהִי אֹור. בַּעַל
הַבְּנִין הוּא אָמֶר, וְהַאֲמָן עֹשֶׂה מִיד. וְכָה
כָּל הַבְּנִינִים בְּדָרְך אֲצִילוֹת הִיה אָמֶר
יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מַארְתָּ, וְהַכִּי גַּעֲשָׂה מִיד.
כְּשַׁהְגִּיעַ לְעוֹלָם הַפְּרוֹד, שְׁהָוָא עוֹלָם
הַגְּבָדָלִים, אָמֶר הַאֲמָן לְבַעַל הַבְּנִין,
נָעָשָׂה אָדָם בְּצִלְמָנוּ בְּדָמוֹתֵנוּ. אָמֶר בַּעַל
הַבְּנִין, וְכָאִי טָב הוּא לְעַשּׂוֹת, אֲבָל

אמר מלכָא לאם"א ולא אמרית לך דעתך הוא למחטי. בההוא זמְנָא תריד ליה ותיריך אַמָא עמייה. ובגין דא בתיב, (משלו) בן חכם ישמה אַב ובן כסיל תונגת אַמו. בן חכם, דא אדם דאייה באָרֶח אַצְילוֹת. ובן כסיל, דא אדם דבריאָה.

כמו בלהו חבריא ואמרי רבי רבוי, וכי אית פירודא בין אַב"א ואם"א דמסטרא דאַב"א איהו באָרֶח אַצְילוֹת ומיסטרא דאיימ"א בבריאָה. אמר לוין חבריא חבריא לאו הַכִי הוּא, דהא אדם דאַצְילוֹתא דבר ונוקבא הַהָה מסטרא דאַבָא ואם"א. ודר איהו ויאמר אלְהִים יְהִי אור ויהי אור. יְהִי אור מסטרא דאַבָא, ויהי אור מסטרא דאמ"א. ודר איהו אַדָם דוי פרצופין.

אבל להאי לית ביה צלָם וידמות. אלא אַמָא עלְאה

לשון הקודש

לאם"א, ולא אמרתי לך שעתיך הוא להחתא? באותו ומן גרש אותו וגרש את אמו עמו. ולבן בתוב (משלו) בן חכם ישמה אַב ובן כסיל תונגת אַמו. בן חכם – זה אדם שהוא בדרך אַצְילוֹת. ובן כסיל – זה אדם של בריאָה. כמו בחרים ואמרתו רבי רבוי, וכי יש פירוד בין אַב"א ואם"א, שמאן של

הזה ליה חד בנו"י דסליק להוישבן אלhim. וזהו
בנוי איה אור וחשך. ובגין ההוא חשך דזהה בההוא
בנוי, אמר אבא דעתיך למחתטי לאדם דאצלות נ"א
דבריאה דאייה אור לבוש עלא"ה (נ"א עליון).

זהאי איה אור דברא קדשא בריך הוא ביום
ראשון נגנו לצדיקיא. וזהו חשך דאתברי
ביום קדמאתה לרשייעיא כמה דעת אמר, (שמואל א ב)
ורשעים בחשך ידמה, ובгин ההוא חשך דזהה עתיד
למחטת הוה אור, לא בעא אבא לאשתתפאת ביה.
ובгин דא אמר נעשה אדם בצלמנו ההוא אור.
בדמותינו ההוא חשך דאייה לבושא לאור. נגונא
דנופא דאייה לבושא לנשמה הדא הוא דבריב, (איוב
ע"ר ובר) ובר טלבישני. חדו כלחו ואמרו זבחה
חולקנא זכינה למשמע מלין דלא אשטע עד בען.

לשון הקידש

כמו שנאמר (שמואל א ב) ורשעים בחשך
לחשבון אלhim, ואותו בנוי הוא אור
וחשך. ובגמל אותו חשך שהיה באותו
לחתטא לאוטו אור, לא רצאה אבא
להשתתף בו. ובגמל זה אמר נעשה אדם
בצלמנו – אותו האור. בדמותינו – אותו
חשך, שהוא לבוש לאור, כמו שנוף הוא
לבוש לנשמה. וזה שכתוב (איוב י ע"ר)
ובבר טלבישני. שמהו כלם ואמרנו,
אשר חלקנו שזכינה לשמע דברים שלא
עליזון (נ"א עליון).
וזהו האור שברא הקדוש ברוך הוא
ביום ראשון שננו אותו לצדיקים. ואותו
חשך שנברא ביום הראשון לרשעים,

פָתַח עוד רבי שמעון ואמיר (דברים ל'ב) ראו עתה כי אני אני הוא ולאין אללים עמדי וכו'. אמר חביריא שמעו מלין עתיקין דבעינא לגלאה בתר דאתיהיב רשו עלאה למימר. מאי ניחו דאמר ראו עתה כי אני אני הוא. אלא דא הוא עילת על כל עלאין. ההוא דאתקורי עלת הלוות עלת מאלין עלות. דלא יעבד חד מאלין עלות שום עובדא עד דגטיל רשות מההוא דעליה. במה דאוקימנא לעילא בעשָׂה אדם.

בעשָׂה ונדי. על תריין אתקמר. דאמר דא לההוא דלעילא מנייה בעשָׂה. ולא עbid מדעם אלא בראשו ואMRIה מההוא דלעילא מנייה. זההוא דלעילא מנייה לא עbid מדעם עד דגטיל עצה מחבריה. אבל ההוא דאתקורי עלת על כל עלות

לשון הקידוש

מהלוות הלו שום מעשה עד שיקחה רשות מאותו שעלי, כמו שבארנו למעלה בעשָׂה אדם.

בעשָׂה ונדי. על שנים נאמר. שאמר זה לאותו שלמעלה ממנה בעשָׂה. ולא עשה דבר אלא בראשות ואMRIה מאותו שלמעלה ממנה. ואותו שלמעלה ממנה לא עשה דבר עד שלזוקה עצה מהבר. אבל אותו שנקרע עלת על כל עלות מהלוות האלה, שלא יעשה אחד

נשמעו עד עתה.

פתח עוד רבי שמעון ואמיר, (דברים ל'ב) ראו עתה כי אני אני הוא ולאין אללים עמדי וכו'. אמר חבירם שמעו דברים עתיקים שרציתי לגנות אחר שנתקנה לנו רשות עליונה לומר. מי זה שאמר ראו עתה כי אני אני הוא? אלא והוא עלת על כל העליונים, אותו שנקרע עלת הלוות, עלת מהלוות האלה, שלא יעשה אחד

דְּלִילָת לְעַיְלָא מִגְיָה וְלֹא לְתַתָּא שָׁׁוָה לֵיהֶה. בִּמְהַ דְּאַת אָמֵר, (ישעה ט) וְאֵל מֵי תְּדִמְיָנִי וְאֲשָׁׁוָה יֹאמֶר קָדוֹשׁ. אָמֵר רָאו עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הַזָּה וְאֵין אֱלֹהִים עַמְּדִי, דְּגַטְּיַל עַצָּה מִגְיָה. בְּגַנוֹּנָא דְּהַהְיוֹא דָאָמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נָעַשָּׂה אָדָם.

קָמוּ בְּלָהּוּ חֶבְרִיא וְאָמְרוּ רַבִּי הַבָּ לְנָא רַשְׁׁוֹ לְמַלְלָא בְּהָאִי אַתָּר. אָמְרוּ וְהָא לֹא אָזְקָמָת לְעַיְלָא דְּעָלוֹת הַעֲלוֹת אָמֵר לְכַתְּרָ נָעַשָּׂה אָדָם. אָמֵר לוֹן הָוּ שְׁמַעַיּוֹן אָוְדְגִּיבּוּ מַה דְּפִימְבּוֹן מַמְלָלָן. וְהָא לֹא אָמְרִית לְכִי הַשְּׁתָּא דְּאִיתָּא דְּאַתְּקָרִי עָלוֹת הַעֲלוֹת וְלֹאָוּ אַיְהוּ הַהְזָא דְּאַתְּקָרִי עָלוֹת עַל כָּל עָלוֹת. דְּלַעֲלוֹת עַל כָּל עָלוֹת לִית לֵיהֶת תְּבִינָנָא דְּגַטְּיַל עַצָּה מִגְיָה דְּאַיְהוּ יְחִיד קָדָם כְּלָא וְלִית לֵיהֶת שָׁוֹתְפָא.

לשון הקודש

בָּאָרֶת לְמַעַלָּה שְׁעַלָּת הַעֲלוֹת אָמֵר לְמַעַלָּה מִפְּנֵנו וְלֹא לְמַטָּה שָׁׁוָה לוּ, בָּמוּ שְׁנָאָמֵר (ישעה ט) וְאֵל מֵי תְּדִמְיָנִי וְאֲשָׁׁוָה יֹאמֶר קָדוֹשׁ. אָמֵר רָאו עַתָּה כִּי אֲנִי הַזָּה וְאֵין אֱלֹהִים עַמְּדִי, שְׁלֹוקָה מִפְּנֵנו עַצָּה, בָּמוּ שָׁאוֹתוֹ שָׁאָמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נָעַשָּׂה אָדָם. קָמוּ בְּלָהּוּ חֶבְרִים וְאָמְרוּ, רַבִּי, תִּן לְנוּ רִשּׁוֹת לְדִבֶּר בָּמְקוּם זה. אָמְרוּ, וְהָרִי לֹא לְפִנֵּי הַכָּל, וְאֵין לוּ שְׁתָף.